

Лекција 9

Откажување од своите права

Мразокршач¹:

Наброј некои права кои ги имаш како граѓанин на твојата држава.

Вовед:

Во Неговата Проповед на Гората, Исус продолжува на Неговите ученици да им пренесува побожни семејни вредности. Неговата следна тема се однесува на личните права при повреда. Тој започнува со изјавата: око за око, заб за заб. Таа изјава се наоѓа во Излез 21:24, Лев. Зак. 24:20 и Пов. Зак. 19:21.

Во западното општество, ние имаме тенденција да размислуваме дека оваа изјава укажува дека човек може да бара одмазда заради лична повреда. Сепак, кога изјавата се чита во контекст на целиот текст, станува јасно дека Бог не наредува одмазда. Тој едноставно поставува граница во однос на отштетата која може да се очекува. На пример, ако некој изгуби око преку повреда зададена од друг, тој нема право да го убие оној кој го повредил и да му го земе имотот. Според Законот, отштетата била ограничена со загубата која е претрпена. Теоретски, повредениот може да му ја зададе истата повреда на оној кој го повредил, но каква корист од тоа да има двајца слепи на едно око?

Општо, Еврејскиот суд давал надомест заради пет различни аспекти на повреда: штета, болка, оздравување, загуба во време и навреда. Целта на Законот била да се биде правичен, еднаков за сите и непристрасен.

Читање од Словото:

Проповедта на Гората Матеј 5:38-42 и Лука 6:27-30

(Подолу дадениот текст е збир од текстовите од евангелијата на Матеј и Лука, составен во една целина)

Сте чуле дека било речено: ‘ОКО ЗА ОКО И ЗАБ ЗА ЗАБ’. Но, вам, кои слушате, ви велама: Љубете ги своите непријатели, правете им добро на оние кои ве мразат. Благословувајте ги оние кои ве колнат, молете се за оние кои ве навредуваат. Но, ако некој те удри по твојот десен образ, сврти му го и другиот и на тој што ти ја зема наметката, не задржувај му ја ни кошулата. Ако некој те принуди да одиш со него една милја, ти оди со него две. Дај му на оној што ти бара, и не барај го назад своето од оној што земал од тебе и не одбивај го оној што ти сака на заем.

Дискусија во група:

1. Кои мисли ви поминуваат низ глава откако слушнавте што Исус поучувал?

Заповедите:

¹ Мразокршач е прашање кое поттикнува разговор или дискусија.

1. Немој да му се противиш на злиот.
2. Заврти го другиот образ.
3. Дај му го и палтото.
4. Оди со него две милји.
5. Дај му на оној кој ќе побара од тебе.
6. Немој да го игнорираш оној кој бара на заем од тебе.

Лекцијата:

Темата за праведен надомест Исус ја започнува со изјава во однос на лична повреда: око за око, заб за заб. Потоа ги предизвикува Неговите ученици да погледнат на поинаков начин. Користејќи четири случаи на лична повреда, Исус им укажува на тоа дека Тој сака тие да бидат штедри и да не ги бараат своите права.

Првиот случај вклучува ментална и емотивна повреда здобиена од ученик. Исус вели: „*А Јас пак ви велам: не противете му се на злото; но, ако некој те удри по твојот десен образ, сврти му го и другиот.*“ Има разлика меѓу шлаканица и тупаница. Тупаницата укажува на борба. Шлаканицата се случува со отворена шака. Таа со себе носи идеја на навреда. Таа се користи за да се понижи некој или да се предизвика тепачка.

Да се заврти другиот образ е арамејски идиом кој значи „немој да започнеш тепачка или расправија“. За тепачка и кавга, потребни се двајца. Ако повредениот не влезе, тогаш нема да има тепачка или расправија. Изреки 17:14 вели: „*Почеток на караницата е како кога водна брана се отвора: отстапи од караницата пред да се разгори.*“ Друга изјава вели: „*Чест е за човекот да се воздржи од кавга; а секој неразумен се влеткува во неа*“. (Изреки 20:3) Исус сака Неговите ученици да се откажат од правото да се во право. Бог ќе ги одмазди праведните.

Вториот случај вклучува повреда нанесена од ученик. Исус рекол: „*Ако некој сака да се суди со тебе и да ти ја земе кошурата, остави му ја и наметката.*“ Во вториот случај повредената страна бара одреден надомест за повредата, но сè уште не отишол на суд за да го добие. Исус им вели да го прифатат барањето и да дадат дури и повеќе. Причината е за да се создаде пријателство со повредениот. Исус оваа иста мисла ја дава и порано во Проповедта на Гората. (Матеј 5:25-26) Исус сака Неговите ученици да се откажат од правото на лична правна заштита, кога тие некому нанеле зло. Бог ќе се погрижи правдата да е задоволена.

Третиот случај вклучува недостаток на надомест за услуги обезбедени од ученик. Исус вели: „*Ако некој те принуди да одиш со него една милја, ти оди со него две.*“ Да се оди две милји, сè уште е популарна фраза и значи да се направи повеќе од очекуваното. Исус сака Неговите ученици да се откажат од правото на надомест заради користење на нивното време или таленти. Бог ќе награди.

Четвртиот случај е позајмување на нешто што ученикот го има, на некој кој ќе му побара. На површина ова изгледа прилично лесно, но Евангелието според Матеј не ја пренесува целата мисла. Лука 6:30 ја дава целата изјава: „*Дај му на секој кој бара од тебе. И не барај го назад своето од оној што земал од тебе.*“ Тоа вклучува загуба на имотот на ученикот.

Првобитното размислување зад оваа поука доаѓа од книгата Повторени Закони 15:6-11. „Зашто Господ, твојот Бог, ќе те благослови, како што ти говорел, и ти ќе даваш заем на многу народи, а самиот нема да земаш заем; и ќе владееш со многу народи, а над тебе никој нема да владее. Ако, пак, имаш некој брат сиромав во еден од градовите твои, во земјата твоја, што Господ, твојот Бог, ти ја дава, не го одвраќај срцето свое и не ја стискај раката своја пред твојот брат што има потреба, туку отвори ја раката своја и дај му заем, колку што му треба и колку што му недостасува; чувај се, да не влезе во срцето твое лукава помисла, па да речеш: ‘Наближува седмата година, годината на простувањето ‘ и да не стане окоето твое злобно спрема твојот сиромав брат, што има потреба и да му откажеш; зашто тој ќе повика против тебе пред Господ, и на тебе грев ќе падне; подај драговољно заем, а кога му даваш, да не ти се најжали срцето твое, бидејќи Господ, твојот Бог, ќе те благослови за тоа во сите твои работи и во се, што вршат рацете твои; зашто сиромаси ќе има секогаш во земјата; затоа и ти заповедам, велејќи ти: отворај ја раката твоја за твојот брат, за сиромавиот и за несреќниот во земјата твоја.“ Исус сака Неговите ученици да се откажат од правото да си го добијат имотот назад. Бог е сопственик на сè.

Во секој од овие случаи, Исус од Неговите ученици барал да направат многу повеќе од она што се бара од нив. Со други зборови, тие требало да даваат подароци или да благословуваат други. Исус сакал учениците да бидат како нивниот небесен Татко, штедри, луѓе со отворени раце. Тие не треба да се грабаат за нештата од овој свет или да се држат до своите права, зашто нивниот небесен Татко ќе ги награди.

Дискусија во група:

2. Ако Исусовите ученици прават повеќе отколку што се бара од нив, што ќе помислат луѓето за нив?
3. Што мислите, како влијае има ваквото Христолико однесување врз другите?
4. Како се создаваат пријателства?

Целта на лекцијата:

Правете повеќе отколку што се бара од вас.

Примена:

На следната средба зборувајте за ситуација кога сте требале да бидете штедар или да се откажете од своите права.